

FAKTAT FORMALDEHYDI

Formaldehydi on herkistävä aine, joka voi aiheuttaa immuunijärjestelmän reaktion ensimmäisellä altistumiskerralla. Akuutti altistuminen on erittäin silmiä, nenää ja kurkkua ärsyttävää ja voi saada altistuneen henkilön yskimään ja hengityksen vinkumaan. Altistumisen uusiutuminen voi aiheuttaa vakavia allergisia reaktioita iholla, silmissä ja hengitysteissä sekä astmaa muistuttavia hengitysongelmia ja ihoärsytystä, kuten ihottumaa ja kutinaa. Kansainvälinen syöväntutkimuskeskus on luokitellut formaldehydin luokan 1 karsinogeeniksi, joten se on ihmisille syöpää (nenäsyöpä) aiheuttava aine.

Riskien esiintyminen

Formaldehydille voi altistua esim. terveydenhoitoalalla sekä tekstiili- ja paperiteollisuudessa. Työntekijät voivat hengittää formaldehydiä kaasuna tai höyryä tai se voi imeytyä ihon läpi nesteenä. Työntekijät voivat altistua tekstiilien käsittelyn ja hartsin valmistuksen aikana. Terveystieteiden ammattilaisten ja lääketieteellisten laboratorioiden työntekijöiden lisäksi mahdollisesti suuressa altistumisvaarassa olevia ryhmiä ovat opettajat ja oppilaat, jotka käsittelevät formaldehydiin tai formaliiniin säilöttyjä näytteitä.

Lisätietoja aineesta

Formaldehydi on väritön, voimakashajuinen kaasu, jota on usein vesipohjaisissa liuksissa. Formaldehydiä käytetään tavallisesti säilöntäaineena lääketieteellisissä laboratorioissa. Sitä löytyy myös monista tuotteista, kuten kemikaaleista, lastulevyistä, kotitalouden tuotteista, liimoista, rypistymisen vähentämiseksi käsitellyistä tekstiileistä, paperituotteiden pinnoitteista, kuitulevyistä ja vanereista. Sitä käytetään myös laajalti teollisuudessa sieniä, itiöitä ja mikro-organismeja tappavana aineena ja desinfiointiaineena.

Oireiden kuvaus

Suurien formaldehydimäärien hengittäminen voi aiheuttaa kurkkukipua, yskimistä, silmien kutinaa ja nenäverenvuotoa. Toiset ovat herkempiä, joten altistuminen joka ei aiheuta ongelmia yhdelle henkilölle, voi tehdä toisen sairaaksi tai aiheuttaa epämurkavaa oloa.

Formaldehydin tiedetään aiheuttavan syöpää. Mitä suurempi ja pidempiaikaisempi altistuminen on, sitä suurempi syöpäriski on (nenä- ja kurkkusyöpä). Formaldehydille altistuminen voi suurentaa syöpään sairastumisen riskiä myös silloin, kun altistuminen on niin vähäistä, ettei se aiheuta oireita.

Viive altistumisen ja formaldehydiin liitetyn nenäsyöpän välillä vaihtelee suuresti joidenkin akuuttien syöpätyyppien kahdesta vuodesta jopa 15 vuoteen.

Mitä sinä voit tehdä

Suorita asianmukaiset altistumismittaukset työpaikalla, jotta tiedät, milloin toimenpiteisiin on ryhdyttävä. Kerro työntekijöille riskeistä ja ryhdy ennaltaehkäiseviin toimiin.

Paras ratkaisu on hallita altistumista suunnittelemalla ja toteuttamalla muutoksia, kuten asentamalla paikallinen ilmanpoistojärjestelmä. Jotta tuotetta ei pääse leviämään työpaikalle, tiukat hallintamenetelmät, kuten prosessin kotelointi, voivat olla tarpeen. Merkitse kaikki seokset ja liuokset, joissa on suuria määriä formaldehydiä. Henkilönsuojaimet, kuten hengityssuojaimet, ovat lyhytaikaisia ratkaisuja altistumisen vähentämiseksi, ja niitä tulee käyttää vain viimeisenä keinona.

Viitteet: NIOSH, cancer.gov, CDC, CCOHS